

JUAN DE LA RUBIA

Natural de la Vall d'Uixó (Castelló), l'organista Juan de la Rubia manté una intensa activitat concertística que en els darrers anys l'ha portat a més de vint països i a escenaris com l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, el Palau de la Música Catalana, la Konzerthaus de Berlín, la Gewandhaus de Leipzig, les catedrals de Colònia i Westminster (Londres), la Maison de Radio France (París) i el teatre Mariïnsky i la Philharmonia de Sant Petersburg.

El seu anterior CD, Bach (2016) ha rebut nombroses distincions i el diari ABC el va assenyalar com "un dels discos més sorprenents de l'any" (Stefano Russomano, setembre de 2016). L'any 2016 també va publicar un disc amb l'Orquestra Barroca de Freiburg, amb cantates de Bach i Telemann (Warner Classics).

De la Rubia va començar els seus estudis musicals amb el seu pare i Ricardo Pitarch, per estudiar posteriorment amb Óscar Candendo, Wolfgang Seifen, Michel Bouvard i Montserrat Torrent, qui ha suposat un gran suport durant la seva formació. Ha rebut classes magistrals, entre d'altres, d'Olivier Latry i Ton Koopman.

El seu repertori inclou obres des de la Música Antiga fins a l'actualitat, destacant en quatre àmbits: el Renaixement i Barroc espanyols, les grans obres del Romanticisme, les seves improvisacions i Bach.

Cabezón està present de forma habitual als programes dels seus concerts per tot el món. Amb tot, aquesta és la primera vegada que enregistra obres de l'organista cec de la cort de Felip II.

El claviorgue del Museu que escoltareu avui

© Rafael Vargues

Claviorgue. Lorenz Hauslaib. Nuremberg (Alemanya), c. 1590.

Consta d'un orgue positiu de 4 registres restaurat pel taller Gerhard Grenzing i d'una espineta reconstruïda per Joan Martí a partir de models conservats del constructor original. Els dos teclats estan acoblats i encabits en un moble quadrat amb forma d'escriptori i ricament ornamentat. Té dues manxes exteriors

integrades en el sostre. Havia estat propietat del noble espanyol Baltasar de Zúñiga (1561-1622). És un magnífic exemplar d'un instrument molt habitual i valorat en els ambients cortesans i aristocràtics dels segles XVI i XVII, especialment a la península Ibèrica i també a Itàlia. Ingressa al Museu de la Música el 1963.

MÚSICA ANTIGA

JUAN DE LA RUBIA: ANTONIO DE CABEZÓN

31 MAIG DE 2017
SALA 2 ORIOL MARTORELL

JUAN DE LA RUBIA claviorgue

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

Comenta aquest concert amb
#auditori #antiga
#musicadelmuseu

Segueix-nos a

Mitjans Patrocinadors

LA VANGUARDIA

CATALUNYA
RÀDIO

3

Juan de la Rubia claviorgue

1/ ANTONIO DE CABEZÓN

Castrillo Mota de judíos 1510
Madrid 1566

Improvisació (Juan de la Rubia)

Diferencias sobre la Gallarda milanesa
Diferencias sobre el Canto del Caballero

Je prends en gré (Crecquillon)
Je prends en gré (glosat)

Tiento de quinto tono

Ancor che col partire

Pavana con su glosa
Pavana italiana

Un gai berger (Crecquillon)
Un gai berger (glosat)

Diferencias sobre el Canto del Caballero
Diferencias sobre las Vacas

Improvisació (Juan de la Rubia)

Veü en off: Rosa Gil. Lectura de les lletres de les cançons

Concert inclòs a la Temporada **La Música del Museu**-Instruments originals en bones mans.

La durada aproximada del concert serà de 65 minuts sense pausa.

Agairíem que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

Històries d'un claviorgue Pep Gorgori Musicòleg i periodista

A la seva part frontal, el claviorgue Hauslaib del Museu de la Música de Barcelona té tretze petits calaixos, un dels quals es pot tancar amb clau. No sabem què s'hi pretenia guardar, però no és agosarat afirmar que ara, quatre segles i escaig després de la seva creació, contenen moltes històries. Les d'una llarguíssima vida que comença a Nuremberg a finals del segle XVI, passa pels salons del rei i de l'alta noblesa espanyola en ple Segle d'Or, i reapareix després d'un prolongat silenci a casa d'una família que el tenia com a decoració. S'incorpora al fons del Museu i anys després se n'encarrega la reconstrucció de l'espina a Joan Martí, i la restauració de l'orgue al taller de Gerhard Grenzing. Així es va recuperar l'únic claviorgue original del segle XVI que es pot escoltar en tot el món. Avui afegim dues històries més a la col·lecció: l'aventura de gravar el primer CD i la d'oferir el primer recital en un auditori.

Quins secrets més guarden els calaixos del claviorgue? Alguns estan relacionats amb l'altre protagonista del concert, Antonio de Cabezón. L'organista cec que va servir Felip II durant quaranta anys i que el va acompanyar en tots els seus viatges per Europa va conèixer un bon grapat de claviorgues. Al segle XVI era més habitual trobar-ne. Eren un signe d'ostentació, ja que la delicada i complexa maquinària que es requereix per fer sonar junts un orgue i una espineta és una obra d'enginyeria que sorprèn encara avui. El Hauslaib, a més, era a la cort espanyola en l'època en què el fill d'Antonio de Cabezón, Hernando, va succeir-lo i va treballar per al rei. És raonable pensar que el mateix Hernando hi podria haver tocat obres seves i del seu progenitor, fent sonar els mateixos tubs que esteu a punt d'escoltar.

Encara més històries: el seu primer propietari va ser Baltasar de Zúñiga; el mateix que va tornar de la Pèrfida Albí per anunciar a Felip II la derrota de l'Armada Invencible; el mateix que va intrigar fins aconseguir col·locar el seu nebot, el comte duc d'Olivares, com a ministre principal de Felip IV; i el mateix que, paradoxes de la història, tal com explica el director del Museu de la Música, Jaume Ayats, va impulsar la guerra dels 30 anys que va arrasar Nuremberg, ciutat on Laurentius Hauslaib havia creat, ves per on, el seu preuat claviorgue. I una darrera història més, que ens convida a reflexionar sobre el medi ambient: l'instrument està cobert de closca de tortuga carei, durant segles molt preuada per fer objectes decoratius. Avui, l'espècie està en perill crític d'extinció.

Però centrem-nos en la música d'Antonio de Cabezón que està a punt de sonar. En ella, hi cristal·litza el Segle d'Or d'Espanya i Europa, amb tots els seus canvis i totes les seves contradiccions. Les cançons i les danses profanes conviuen amb la música d'inspiració religiosa, i l'austeritat de la cort filipina contrasta amb l'ostentació d'un instrument com el claviorgue. Tot plegat s'emmarca en un segle en què, des del punt de vista europeu, la Terra comença sent plana i cristiana, i acaba sent rodona i amb catòlics i protestants completament dividits. Tot això, per increïble que sembli, cap en els tretze calaixos del Hauslaib i en les partitures de l'organista cec que va enlluernar Europa.